

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyně JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové v právní věci

žalobce: **Pure Bohemia s. r. o.**
se sídlem Petřské náměstí 1186/1, Praha 1
zastoupen JUDr. Barbarou Wondreysovou, advokátkou
sídlím Aviatická 1048/12, Praha 6

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
se sídlem Těšnov 65, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2023, č. j. MZE-17808/2023-14141, sp. zn. MZE-17808/2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, který zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „SZIF“) ze dne 26. 1. 2023, sp. zn. 22/F1D/109/019640-S, č. j. Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

SZIF/2023/0102710, jímž mu byla zamítnuta jednotná platba na plochu zemědělské půdy pro rok 2022 (dále jen „platba SAPS“) v souladu s nařízením vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády (dále jen „nařízení vlády“), vydanému podle § 11 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu (dále jen „zákon o SZIF“), podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, v platném znění, nařízení Komise přenesené pravomoci (EU) č. 639/2014, v platném znění, nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014, v platném znění (dále jen „nařízení Komise“), Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014, v platném znění, a prvostupňové rozhodnutí SZIF potvrzeno.

2. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplynulo, že žalobce podal dne 10. 5. 2022 SZIF v rámci Jednotné žádosti žádost o platbu SAPS o výměře 47,66 hektarů (dále jen „žádost“). Dne 21. 7. 2022 podal žalobce SZIF Ohlášení vyšší moci výjimečných okolností (dále jen „ohlášení“) vztahující se k žádosti o platbu SAPS z důvodu nepříznivých klimatických podmínek – sucha s tím, že zásah výjimečných okolností se týká povinnosti ohlásit dobu kvetení. To doložil vyrozuměním Českého hydrometeorologického ústavu v Ústí nad Labem o úhrnu srážek v oblasti v rozhodném období. Dne 15. 8. 2022 žalobce ohlásil e-mailem počátek kvetení Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu úřadu zemědělskému (dále jen „ÚKZÚZ“). Dne 23. 8. 2022 byla provedena kontrola na obsah THC ze strany ÚKZÚZ na daných půdních blocích žalobce. Z protokolu o kontrole ÚKZÚZ vyplynulo, že jsou dané půdní bloky zaplevelené, poškozené suchem a hraboši. S ohledem na vegetační stav rostlin, resp. nepatrný počet vzešlých rostlin a jejich zakrslost, proto nebylo možné odebrat vzorek technického konopí. Následně byla ve dnech 25. - 26. 8. 2022 provedena kontrola SZIF na místě (dále jen „KNM“), která shodně konstatovala silné zaplevelení daných půdních bloků, na části půdních bloků (27,54 ha) pak shledala neobhospodařování ve smyslu § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády. Z této kontroly byl vyhotoven protokol, jehož součástí je i fotodokumentace. Žalobce proti protokolu námitky neuplatnil. Dne 9. 9. 2022 bylo žalobci doručeno sdělení SZIF (č. j. SZIF/2022/0571894), které žalobci ohlášení vyšší moci uznalo v plném rozsahu, tj. pro nesplnění podmínky ohlášení kvetení konopí (dále též „sdělení“ SZIF). Administrativní kontrolu SZIF ze dne 25. 1. 2023 byl zjištěn rozdíl mezi plochou uvedenou žalobce žádosti a plochou zjištěnou z KNM ve výše zmíněné výši 27,54 ha půdních bloků, tj. 136,88 % zjištěné plochy. Takto zjištěný rozdíl byl vyšší než 3 % zjištěné plochy, resp. 2 ha, proto SZIF postupoval podle čl. 19a odst. 1 první odstavec nařízení Komise a udělil žalobci sankci ve výši 1,5 násobku zjištěného rozdílu (maximálně však do výše 100% částky na základě ohlášení plochy) ve výši 132 776,62 Kč s tím, že nemohl v rámci žádosti uplatnit celou výši sankce, proto bude zbývající částka sankce ve výši 68 102,75 žalobci stržena ze SZIF poskytovaných plateb, na které bude mít jako žadatel nárok v průběhu následujících tří let.
3. Uvedená zjištění byla promítnuta do prvostupňového rozhodnutí, kterým SZIF žalobci zamítl žádost o platbu SAPS. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, v němž žalobce namítal obdobně jako v podané žalobě, žalovaný přisvědčil právnímu posouzení zjištěného skutkového stavu, vypořádal se s odvolacími námitkami žalobce, odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

4. Žalobce v žalobě popsal skutkový stav a stejně jako v odvolání tvrdil, že v rozhodné době i v současnosti na předmětné ploše půdních bloků řádně hospodařil a hospodaří v souladu s platnou legislativou. Veškeré práce prováděl v souladu s agrotechnickou činností pro pěstování plodiny konopí. Konkrétně se tak dělo podryváním s následnou kompletní předseťovou přípravou navazující setím a válením. Na využití veškeré plochy měl enormní zájem, neboť je konopí mimo jiné předmětem jeho výzkumu. Neobhospodařování předmětných půdních bloků by tak bylo v rozporu s jeho zájmy. Vede si přesný osevní plán, kterým může deklarovat zasetí certifikovaného a řádně nakoupeného osiva, faktury o jeho nákupu doložil, stejně jako fotografie z průběhu obhospodařování půdy s uvedením data zahájení činnosti. Zároveň navrhl prověření svého tvrzení leteckými snímky pořízenými žalovaným v rámci kontrolní činnosti.
5. Z uvedeného dle žalobce vyplývá, že poškození předmětných půdních bloků nebylo způsobeno nedostatečným obhospodařováním, ale nepříznivými klimatickými podmínkami, konkrétně vlivem sucha v rozhodné době. V jeho důsledku nedošlo k růstu zasetého konopí, ale pouze plevelu. Existence nepříznivých klimatických podmínek jím byla doložena sdělením SZIF. V něm tento orgán uznal vyšší moc, tj. extrémní sucho v rozhodném období, která způsobilo poškození půdních bloků. Vliv sucha nerozporoval ani žalovaný.
6. Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí, jakož rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného.

7. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný argumentoval obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí s tím, že žaloba prakticky neobsahuje nové námitky, neboť je fakticky totožná s obsahem podaného odvolání s nímž je v rozhodnutí vypořádal.
8. Nad rámec uvedeného žalovaný zrekapituloval skutkový stav a zdůraznil, že žalobce zcela opomíjí, že to byl on, kdo vymezil rozsah svého ohlášení vyšší moci, kdy uvedl, že se toto ohlášení týká povinnosti ohlásit dobu kvetení. Ale uznání vyšší moci ve vztahu k podmínce doby kvetení nestačí na vyvinění se ze splnění ostatních podmínek, v případě žalobce podmínky náležitého zemědělského obhospodařování dle § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády. K tomu poukázal na podklady spisového materiálu, konkrétně na údaj o zaplevelení v protokolu ÚKZÚZ a skutečnosti, které vyplynuly z kontroly SZIF. V odůvodnění svého rozhodnutí nerozporuje vedlejší vliv sucha, které patrně mohlo ovlivnit i vzcházení rostlin konopí. Pravděpodobně logická úvaha žalobce spočívala v tom, že nevzešly rostliny, nemohou kvést, toto žalovaný nerozporoval, nicméně se zásadně nemohl ztotožnit s tvrzením žalobce, že řádně obhospodařoval předmětné bloky. Jejich zarostení plevelem v průběhu vegetace, i přestože jeho hlavní plodina konopí nevzešla patrně vlivem sucha, mohl žalobce řešit jejich následnou mechanickou, či chemickou likvidací. Dle stavu vzrůstu plevelu je znatelné, že na předmětných půdních blocích roste již delší dobu. Ohlášení vyšší moci výjimečných okolností, týkajících se nepříznivých klimatických podmínek - sucha - ze dne 21. 7. 2022 bylo uznáno v tom rozsahu, v jakém je žalobce podal, tedy pouze pro nesplnění podmínky ohlášení kvetení z důvodu sucha. Tato skutečnost však nemá vliv na osvobození od povinností žalobce obhospodařovat dané půdní bloky, které deklaroval v žádosti, a na které žádá dotaci. Zarostení pozemků plevelem a nulový boj s ním nelze

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

považovat za řádné obhospodařování, zejména v případě kultury orné půdy. K tomu žalovaný vymezil úkoly řádného a pečlivého hospodáře.

9. Fotografie, které žalobce připojil k odvolání s tím, že mají prokazovat obhospodařování, žalovaný nepovažoval za relevantní důkazní materiál. Prvně, byly pořízeny v dubnu a květnu roku 2022, tudíž nemohou odrážet stav pozemku v rozhodném období. Za druhé, nedostatečně identifikují dané pozemky, neboť neobsahují žádné informace o jejich značení či umístění. Nelze tak potvrdit, že se jedná o pozemky, jež jsou předmětem podané žádosti.
10. Dle žalovaného se lze domnívat, že si žalobce musel být vědom zaplevelení pozemků, avšak patrně spoléhal na ohlášení vyšší moci, jeho schválení, popřípadě na neprovedení kontrol a následnou úpravu pozemků při podzimních přípravách půdy, či jiných agrotechnických pracích. To se však nestalo.
11. K žalobcově poukazu na závěr kontroly ÚKZÚZ, z něhož dle žalobce nevyplývá, že by předmětné půdní bloky nebyly obhospodařovány žalovaný konstatoval, že ÚKZÚZ není orgánem, který posuzuje plnění podmínek přímých plateb, konkrétně platby SAPS. To spadá výhradně do působnosti SZIF, který je akreditovanou platební agenturou. Nicméně ÚKZÚZ do své zprávy uvedl, že jsou tyto pozemky extrémně zaplevelené, s téměř nulovým procentem vzešlých rostlin. Tudíž lze i tuto skutečnost vzít na podporu závěru o neobhospodařování předmětných pozemků, což následně při své KNM konstatoval i SZIF.
12. Žalovaný žádal, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

13. Soud o věci jednal bez nařízení ústního jednání postupem podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci takový postup soudu akceptovali. Soud neprovedl důkazy navržené žalobcem, neboť jsou z podstatné části součástí spisového materiálu, ze kterého soud při přezkumu zákonnosti vychází a jímž se podle ustálené judikatury správních soudů důkaz neprovádí. Žalobcem navržené faktury, osevní plány a fotografie z průběhu obhospodařování půdy soud považoval pro posouzení důvodnosti žalobních bodů za nadbytečné, jak dále vyplývá z odůvodnění rozsudku.
14. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu v době jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Soud ověřil z obsahu spisového materiálu účastníky řízení tvrzený skutkový stav a přistoupil k vypořádání žalobních bodů.
16. Při posouzení důvodnosti žaloby vyšel z následujících právních předpisů:
17. Podle § 1 písm. a) nařízení vlády v rozhodném znění *Toto nařízení upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie (dále jen „předpis Evropské unie“)*¹⁾ *některé podmínky poskytování přímých plateb zemědělcům, kterými jsou jednotná platba na plochu zemědělské půdy.*
18. Podle ustanovení § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády *Fond poskytne žadateli jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy, která je žadatelem zemědělsky obhospodařována v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou je evidována v evidenci využití půdy na žadatele.*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

19. Podle čl. 19 bod 1 nařízení Komise *Pokud je v případě skupiny plodin podle čl. 17 odst. 1 plocha ohlášená pro účely jakéhokoli režimu nebo opatření podpory na plochu vyšší než plocha zjištěná podle článku 18, vypočítá se podpora na základě zjištěné plochy snížené o dvojnásobek zjištěného rozdílu, je-li tento rozdíl vyšší než 3% nebo dva hektary, ale není vyšší než 20% zjištěné plochy. Pokud rozdíl přesahuje 20% zjištěné plochy, nelze na danou skupinu plodin podporu na plochu poskytnout.*
20. Z výše uvedených zákonných ustanovení je zjevné, že žalobce prostřednictvím SZFI jako platební agentury nárokoval podle předpisů Evropské unie přímou platbu zemědělcům. Podmínkou pro poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy (platba SAPS) dle § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády je ovšem také, aby žadatel zemědělsky obhospodařoval v příslušném kalendářním roce po celou dobu, po kterou je evidována plocha zemědělské půdy v evidenci využití půdy na žadatele. Žalovaný v této souvislosti důvodně poukázal na § 3 zákona o rostlinolékařské péči, který v odst. 1 písm. a) ukládá žalobci jako pěstiteli (technického konopí) zjišťovat a omezovat výskyt a šíření škodlivých organismů tak, aby nevznikla škoda jiným osobám nebo nedošlo k poškození životního prostředí anebo k ohrožení zdraví lidí nebo zvířat. Z provedených kontrol (dne 23. 8. 2022 ze strany ÚKZÚZ, ve dnech 25. - 26. 8. 2022 ze strany SZIF) vyplynulo, že plocha 27,54 ha předmětných půdních bloků byla zaplevelená, poškozená suchem a hraboši, nalézal se zde nepatrný počet vzešlých rostlin a byly zakrslé. Při KNP bylo SZIF konkrétně zjištěno silné zaplevelení merlíkem, laskavcem, pcháčem, čirokem a dalšími plevelnými rostlinami. Půdní bloky o ploše 27,54 ha tak byly SZFI shledány neobhospodařovanými, tudíž v rozporu s § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády.
21. Žalobce vystavěl svou obranu zejména na sdělení SZIF o uznání jeho ohlášení vyšší moci. Žalobce však pomíjí, že se uznání vyšší moci týkalo jen žalobcem uplatněného rozsahu, a sice neplnění podmínky ohlášení kvetení konopí. Uvedené přímo vyplývá z textu ohlášení (ze dne 21. 7. 2022), kde jako výjimečnou okolnost vedoucí k ohlášení zaškrtl žalobce v kolonce 3. „nepříznivé klimatické podmínky (sucho, mráz apod.)“ a k důvodu výjimečných okolností zaškrtl v kolonce 4. „povinnost ohlásit dobu kvetení“.
22. Lze tak uzavřít, že vyhovění ohlášení vyšší moci ze strany SZIF se u žalobce týkalo pouze nesplnění podmínky povinnosti ohlásit dobu kvetení a nedopadalo na celý obhospodařovací cyklus daných půdních bloků v rozhodné době a ve zjištěném rozsahu. Sdělením SZIF o vyhovění ohlášení tak žalobce nebyl zproštěn plnění ostatních podmínek, tedy (i) náležitého zemědělského obhospodařování dle § 7 odst. 2 písm. c) nařízení vlády.
23. Kontrolou zjištěné závěry nemohly zvrátit ani žalobcem navržené důkazy připojené k odvolání a označené i v žalobě, a sice osevním plánem pro rok 2022, fotografiemi z průběhu obhospodařování a fakturami, které měly deklarovat zasetí certifikovaným a řádně zakoupeným osivem. Je tomu tak proto, že osevní plán se vztahuje na celý rok a nijak nedokládá, že byl v rozhodnou dobu, tj. v době kontrol, skutečně realizován. Fotografie z průběhu obhospodařování půdy byly pořízeny v dubnu a květnu roku 2022, tedy nikoli v době kontrolních zjištění. Rovněž z nich nelze zjistit, zda se týkají přesně těch pozemků, které nebyly dle kontrolního zjištění řádně obhospodařovány.
24. K námitce použití kontrolního zjištění z protokolu o kontrole ÚKZÚZ ze dne 23. 8. 2023 soud uvádí, že předmětem kontroly tohoto orgánu bylo odebrání vzorků konopí, k čemuž nedošlo právě pro nepatrný počet vzrostlých rostlin. Údaj, který ÚKZÚZ v protokolu dále uvedl, a sice, že bylo zjištěno na jednotlivých pozemcích extrémní zaplevelení, poškození

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.

suchem a hraboši, a jeho odhad vzešlých rostlin v rozmezí 0 až 4 %, byl jen další skutečností, ze které SZIF a žalovaný při posuzování věci žalobce vycházeli při vědomí toho, že ÚKZÚZ nepřisluší hodnotit, zda žalobce řádně obhospodařuje své půdní bloky, či nikoli.

25. Námitky nejsou důvodné.

V. Závěr a náklady řízení.

26. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

27. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve sporu úspěšný, žalovanému správnímu orgánu, který měl úspěch, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. prosince 2024

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. N.